

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Факультет економіки і менеджменту
Кафедра публічного управління та адміністрування

Робоча програма (силабус) освітнього компонента
Регіональна економіка
(вибірковий)

Спеціальність	Фінанси, банківська справа і страхування
Освітня програма	Фінанси, банківська справа і страхування
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)

Розробник: Аліна БРИЧКО Аліна БРИЧКО, к.е.н., доцент кафедри публічного управління та адміністрування

Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри публічного управління та адміністрування	протокол від 3 червня 2025 р. № 20	
	Завідувач кафедри	<u>Аліна БРИЧКО</u> (підпис) Аліна БРИЧКО (прізвище, ініціали)

Погоджено:

Гарант освітньої програми Лариса РИБІНА (підпис) Лариса РИБІНА (ПІБ)

Декан факультету, де реалізується освітня програма Світлана ЛУКАШ (підпис) Світлана ЛУКАШ (ПІБ)

Рецензія на робочу програму(додається) надана:

Лариса Рибіна
Тетяна ХАРЧЕНКО

Методист відділу якості освіти, ліцензування та акредитації Баранік Н.М (підпис) (Баранік Н.М) (ПІБ)

Зареєстровано в електронній базі: дата: 12.06 2025 р.

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1.	Назва ОК	Регіональна економіка			
2.	Факультет/кафедра	Факультет економіки і менеджменту / Кафедра публічного управління та адміністрування			
3.	Статус ОК	Вибірковий			
4.	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК для (заповнюється для обов'язкових ОК)				
5.	ОК може бути запропонований для (заповнюється для вибіркового ОК)	Облік і оподаткування / «Облік і оподаткування» Підприємництво, торгівля та біржова діяльність / «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» Фінанси, банківська справа і страхування / «Фінанси, банківська справа і страхування» Маркетинг / «Маркетинг» Менеджмент / «Менеджмент»			
6.	Рівень НРК	НРК України – 6 рівень, FQ-ЕНЕА – перший цикл, EQF-LLL – 6 рівень			
7.	Семестр та тривалість вивчення	Дисципліна викладається в III семестрі			
8.	Кількість кредитів ЄКТС	5 кредити(150 годин)			
9.	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Контактна робота(заняття)			Самостійна робота
		Лекційні	Практичні /семінарські	Лабораторні	
	III семестр, заочна ф.н.	10	10	-	130
10.	Мова навчання	українська			
11.	Викладач/Координатор освітнього компонента	Бричко Аліна Михайлівна к.е.н, доцент кафедри публічного управління та адміністрування			
11.1	Контактна інформація	Ел. адреса: alina.brychko@snaeu.edu.ua СНАУ, корпус факультету економіки і менеджменту, ауд. 310 е			
12.	Загальний опис освітнього компонента	Освітній компонент забезпечує поглиблення знань та навичок у сфері менеджменту, маркетингу, економіки підприємства, фінансів, забезпечуючи їх інтеграцію в контексті набуття компетенцій із засад територіальної організації продуктивних сил України, сучасного стану та напрямів регіонального розвитку економіки; екологічних знань, мислення та екологічного світогляду економістів, розвиток екологічної свідомості			
13.	Мета освітнього компонента	Освітній компонент спрямований на формування системи необхідних теоретичних знань і практичних навичок щодо змісту територіальної організації продуктивних сил України, сучасного стану та напрямів регіонального розвитку економіки; екологічних знань, мислення та екологічного світогляду економістів, розвиток екологічної свідомості.			
14.	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	Освітній компонент базується на вивченні таких дисциплін як: Економічна теорія, Макроекономіка, Мікроекономіка, Статистика Освітній компонент є основою для: Економіка підприємства, Міжнародна економіка Обмеження для вивчення дисципліни відсутні.			
15.	Політика академічної доброчесності	При виконання практичних робіт, написанні рефератів та при написання модульних, атестаційних, залікових та екзаменаційних робіт студент обов'язково має дотримуватись правил академічної доброчесності. При виявленні фактів списування або академічної не доброчесності робота виконана студентом анулюється.			

		Політика щодо академічної доброчесності ґрунтується на нормах «Кодексу академічної доброчесності СНАУ» та «Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату в Сумському НАУ» (схв. Вченою радою СНАУ № 6 від 26.12.2017), Зокрема, за порушення правил академічної доброчесності (у тій чи іншій формі, передбаченій Кодексом) під час вивчення ОК, особи, що навчаються в університеті, можуть бути притягнуті до таких форм відповідальності як: – повторне проходження оцінювання; – повторне проходження навчального курсу; – попередження; – винесення догани; – відрахування з університету; (ч.5 ст. 48 проекту Закону України «Про освіту»); – арешт або обмеження волі, або позбавлення волі, з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю із штрафом. Про факти порушення норм Кодексу академічної доброчесності будь-яким учасником навчального процесу (студентом чи викладачем) має бути повідомлено Раді з академічної доброчесності відповідно до процедури, зазначеної у Кодексі (розділ 4)
16.	Посилання на курс у Moodle	ІІІ семестр - https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=686
17.	Ключові слова	Регіональна економіка, продуктивні сили, регіональна політика, господарський комплекс, структура економіки, природно-ресурсний потенціал, трудовий потенціал, міграція, зайнятість, міжгалузеві комплекси, агропромисловий комплекс, енергетика, відновлювана енергетика, машинобудування, металургія, зовнішньоекономічні зв'язки, євроінтеграція, ЄС, транзитний потенціал, екологія, забруднення, моніторинг, управління природними ресурсами, міжнародне співробітництво, управління розвитком регіону, регіон, регіональна економічна система, управління трудовою міграцією, сталий розвиток, фермерство, аграрна економіка, аграрний ринок, навколишнє середовище

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК:	Як оцінюється РНД
ДРН 1. Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен сформулювати уявлення про регіональний розвиток та розміщення продуктивних сил України	Тести множинного вибору; виконання есе
ДРН 2. Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен визначити найважливіші умови і фактори, що впливають на регіональний розвиток і розміщення продуктивних сил (економічні, екологічні, соціальні, політичні, історичні, природні, технологічні).	Тести множинного вибору; виконання есе
ДРН 3. Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен проаналізувати демографічну і трудовресурсну ситуацію, що склалася на Україні, та її вплив на регіональний розвиток, розміщення продуктивних сил.	Тести множинного вибору; виконання есе
ДРН 4. Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен зрозуміти закономірності регіонального розвитку і територіальної організації соціальної сфери та її значення в розміщенні продуктивних сил.	Тести множинного вибору; виконання есе
ДРН 5. Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен дати характеристику регіональних особливостей розвитку господарського комплексу України.	Тести множинного вибору; презентація індивідуального завдання
ДРН 6. Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен сформулювати уявлення про екологічну ситуацію в державі, види, причини забруднення виникнення та заходи щодо мінімізації наслідків, моніторинг та екологічну експертизу навколишнього середовища, екологічну освіту і виховання	Тести множинного вибору; виконання есе

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу				Рекомендована література ¹
	Аудиторна робота			Самостійна робота	
	Лк	П.з / семін. з	Лаб. з.		
<i>Тема 1: Предмет, метод і завдання дисципліни «Регіональна економіка»</i> Перелік питань для вивчення: 1. Визначення предмету курсу. 2. Методи і методологічні основи курсу «Регіональна економіка». 3. Зв'язок з економічною теорією, статистикою, галузевими економічними та іншими дисциплінами. Завдання і структура курсу «Регіональна економіка».	2	2	-	7	основна: 1-6 інші джерела: 1,2
<i>Тема 2: Закономірності, принципи і фактори розміщення продуктивних сил та формування економічних регіонів</i> Перелік питань для вивчення: 1. Економічні закони і закономірності розміщення виробництва, їх об'єктивний характер. 2. Закономірності і сучасні інтеграційні процеси. 3. Найважливіші принципи розміщення продуктивних сил. 4. Визначальна роль економічних і соціальних факторів у розміщенні виробництва. 5. Вплив науково-технічного прогресу на розміщення продуктивних сил. Основні напрями формування та удосконалення територіальної організації виробництва.	-	-	-	7	основна: 1-6 інші джерела: 1,2
<i>Тема 3: Економічне районування і територіальна організація господарства</i> Перелік питань для вивчення: 1. Економічне районування як науковий метод територіальної організації народного господарства. 2. Економічний район, його головні ознаки, районоутворюючі фактори. 3. Принципи економічного районування. 4. Особливості районування та сучасна мережа економічних районів. 5. Вдосконалення територіальної організації і структури народного господарства.	-	-	-	8	основна: 1-6 інші джерела: 1,2
<i>Тема 4: Сутність, мета і завдання регіональної економічної політики</i> Перелік питань для вивчення: 1. Сутність та об'єкти регіональної політики 2. Завдання та мета регіональної політики	-	-	-	8	основна: 1-6 інші джерела: 1,2,3
<i>Тема 5: Господарський комплекс України, його структура і трансформація в ринкових умовах</i>	-	-	-	8	основна: 1-6

Перелік питань для вивчення: 1. Економіка України як єдиний народногосподарський комплекс. 2. Структура економіки. її сутність та поняття. 3. Регіональні особливості галузевої структури економіки. 4. Реструктуризація регіональної економіки в умовах ринку.					інші джерела: 1,2
<i>Тема 6: Природний та ресурсно-трудоий потенціал економіки України</i> Перелік питань для вивчення: 1. Природноресурсний потенціал та його структура. 2. Кількісна і якісна економічна оцінка природних ресурсів і природних умов. 3. Характеристика природно-ресурсного потенціалу країни. 4. Ресурсозбереження і його значення для розвитку народного господарства країни. 5. Населення і трудовий потенціал України. Роль населення у розвитку народного господарства України. 6. Міграційні процеси та їх види. 7. Особливості формування та розселення населення. 8. Державна політика зайнятості працездатного населення	2	2	-	8	основна: 1-6 інші джерела: 1,2
<i>Тема 7: Міжгалузеві господарські комплекси та регіональні особливості їх розвитку і розміщення</i> Перелік питань для вивчення: Міжгалузеві комплекси, їх сутність, структура та значення 1. Паливно-енергетичний комплекс 2. Металургійний комплекс 3. Машинобудівний комплекс 4. Агропромисловий комплекс 5. Хіміко-лісовий комплекс 6. Будівельний комплекс	2	2	-	8	основна: 1-6 інші джерела: 1,2
<i>Тема 8: Економіка регіонів України: стан та перспективи розвитку</i> Перелік питань для вивчення: 1. Центральноросійський економічний район 2. Західноросійський економічний район 3. Донецько-Північний 4. Північно-Східний 5. Причорноморський	-	-	-	8	основна: 1-6 інші джерела: 1,2
<i>Тема 9: Міжнародні економічні зв'язки України та її інтеграція в європейські та інші світові структури</i> Перелік питань для вивчення: 1. Зовнішньоекономічна діяльність України в умовах ринкової економіки. 2. Економічні зв'язки України країнами СНД. 3. Експортний потенціал і реалізація конкурентних переваг української економіки. 4. Транзитний потенціал України та його використання	-	-	-	8	основна: 1-6 інші джерела: 1,2
<i>Тема 10: Екологія як наука. Природне середовище та закономірності дії екологічних факторів. Природно-ресурсне законодавство</i> Перелік питань для вивчення: 1. Екологія як наука та її роль у суспільстві.	2	2	-	8	основна: 1-6 інші джерела: 1 -

2. Структура екології як науки. 3. Природне середовище та закономірності дії екологічних факторів.					7
<i>Тема 11: Забруднення, його види, причини виникнення та заходи щодо мінімізації наслідків</i> Перелік питань для вивчення: 1. Забруднення довкілля та його нормативні показники. 2. Види забруднень навколишнього середовища, їх характеристика та класифікація. 3. Проблеми зменшення біорізноманіття, виробництво і використання ГМО.	2	2	-	8	основна: 1-6 інші джерела: 1 - 7
<i>Тема 12: Організація управління у сфері охорони навколишнього природного середовища. Моніторинг навколишнього середовища. Наукові, методичні та організаційні основи його проведення</i> Перелік питань для вивчення: 1. Цілі та завдання управління в галузі охорони навколишнього середовища та раціонального використання природних ресурсів. 2. Законодавче забезпечення управлінської діяльності. 3. Стандартизація і нормування якості навколишнього природного середовища. 4. Основні задачі та схеми моніторингу. Методичні та організаційні основи його проведення.	-	-	-	8	основна: 1-6 інші джерела: 1 - 7
<i>Тема 13: Концепція платного природокористування</i> Перелік питань для вивчення: 1. Економічні методи регулювання ОНПС. 2. Принципи визначення плати за використання природних ресурсів. 3. Місце і роль екологічних платежів в податковій системі.	-	-	-	8	основна: 1-6 інші джерела: 1 - 7
<i>Тема 14: Екологічна експертиза. Фінансово-кредитний механізм охорони навколишнього середовища</i> Перелік питань для вивчення: 1. Сутність і форми екологічної експертизи та її об'єкти. 2. Оцінка впливу на навколишнє середовище. 3. Організація системи фінансування та кредитування природоохоронних заходів.	-	-	-	8	основна: 1-6 інші джерела: 1 - 7
<i>Тема 15: Міжнародний досвід та співробітництво в галузі охорони довкілля. Екологічна освіта і виховання</i> Перелік питань для вивчення: 1. Глобалізація економіки й охорони навколишнього природного середовища. 2. Досвід зарубіжних країн у сфері охорони довкілля. 3. Екологічна освіта і виховання.	2	2	-	8	основна: 1-6 інші джерела: 1 - 7
Всього	10	10		130	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем <u>під час аудиторних занять</u> ,	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати <u>студент самостійно</u>)
-----	---	---

	консультацій)	
ДРН 1. Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен сформулювати уявлення про регіональний розвиток та розміщення продуктивних сил України	Лекція, практичне заняття, дискусія, пояснення, експрес-опитування	Робота з конспектом лекцій в системі Moodle, робота в мережі Інтернет, тестування
ДРН 2. Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен визначити найважливіші умови і фактори, що впливають на регіональний розвиток і розміщення продуктивних сил (економічні, екологічні, соціальні, політичні, історичні, природні, технологічні).	Лекція, практичне заняття, дискусія, робота в малих групах, пояснення	Робота з конспектом лекцій в системі Moodle, робота в мережі Інтернет, тестування
ДРН 3. Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен проаналізувати демографічну і трудоворесурсну ситуацію, що склалася на Україні, та її вплив на регіональний розвиток, розміщення продуктивних сил.	Лекція, практичне заняття, дискусія, кейс-метод, експрес-опитування	Робота з конспектом лекцій в системі Moodle, робота в мережі Інтернет, тестування
ДРН 4. Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен зрозуміти закономірності регіонального розвитку і територіальної організації соціальної сфери та її значення в розміщенні продуктивних сил.	Лекція, практичне заняття, дискусія, кейс-метод	Робота з конспектом лекцій в системі Moodle, робота в мережі Інтернет, тестування
ДРН 5. Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен дати характеристику регіональних особливостей розвитку господарського комплексу України.	Лекція, практичне заняття, дискусія, пояснення	Робота з конспектом лекцій в системі Moodle, робота в мережі Інтернет, тестування
ДРН 6. Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен сформулювати уявлення про екологічну ситуацію в державі, види, причини забруднення виникнення та заходи щодо мінімізації наслідків, моніторинг та екологічну експертизу навколишнього середовища, екологічну освіту і виховання	Лекція, практичне заняття, дискусія, пояснення	Робота з конспектом лекцій в системі Moodle, робота в мережі Інтернет, тестування

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Сумативне оцінювання

5.1.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
1	Тестування (тести множинного вибору, відкритого типу)	40 балів (2x20 балів) / 40%	7 тиждень, 14 тиждень
2	Виконання есе	30 балів / 30%	До 14 тижня
3	Підсумковий контроль (письмовий): тестування; співбесіда	30 балів / 30%	За розкладом

5.1.2. Критерії оцінювання

Компонент	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно
Тестування	<15 балів	16-17 балів	18-19 балів	20 балів
(2 модулі по 20 балів кожний)	Правильні відповіді на 25%	Правильні відповіді на 30-50%	Правильні відповіді на 55-95%	Правильні відповіді на всі питання
Виконання есе	<20 балів	20-25	26-29 балів	30 балів

	Частково виконана робота, оформлення не відповідає вимогам	Робота виконана в повному обсязі; студент виявляє елементарні знання окремих положень навчального матеріалу, зіставляє, узагальнює та аналізує інформацію, обробляє та інтерпретує дані, одержані результати, оформлення роботи частково відповідає вимогам	Робота виконана в повному обсязі, студент обґрунтовано викладає навчальний матеріал, аналізує, синтезує, узагальнює та оцінює інформацію, обробляє та логічно інтерпретує дані, одержані результати, оформлення тексту, таблиць, рисунків, літератури відповідає вимогам	Робота виконана в повному обсязі; студент вільно, самостійно й аргументовано викладає навчальний матеріал, глибоко та всебічно розкриває його зміст, шукає, аналізує, синтезує, узагальнює та критично оцінює інформацію, оформлення тексту, таблиць, рисунків, літератури відповідає вимогам
Підсумковий контроль	<20 балів	20-23 балів	24-28 балів	29-30 балів
	Правильні відповіді на 25% (письмово і усно)	Правильні відповіді на 30-50% (письмово і усно)	Правильні відповіді на 55-95% (письмово і усно)	Правильні відповіді на всі питання (письмово і усно)

5.2. Формативне оцінювання:

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1	Тестування	7 тиждень, 14 тиждень
2	Усний зворотний зв'язок від викладача під час аудиторної роботи	постійно
3	Усне опитування	постійно
4	Бесіда та дискусія	постійно
5	Обговорення ситуаційних завдань та доповідей за тематикою самостійного вивчення дисципліни	постійно
6	Усний зворотний зв'язок від викладача та студентів після іспиту	15 тиждень

Самооцінювання може використовуватися як елемент сумативного оцінювання, так і формативного оцінювання.

5.4 Загальна кількість балів за ОК та шкала оцінювання

Загальна кількість балів за освітнім компонентом складає 100 балів.

5.4.1 Шкала оцінювання, що діє в Університеті:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	Для екзамену, курсового проекту (роботи), практики, кваліфікаційної роботи	для заліку
90 – 100	відмінно	зараховано
82-89	добре	
75-81		
69-74		
60-68	задовільно	
35-59	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

6.1 Основні джерела

- 1 Соляр В.В., Анісімова О.В. Регіональна економіка: тренінг курс: Навчально-методичний посібник для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня бакалавр галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальності 051 «Економіка». - Харків: Видавництво Іванченка І.С., 2021. – 173с.
- 2 Дмитрієв І.А. Регіональна економіка: навчальний посібник для практичних занять і самостійної роботи студентів закладів вищої освіти. Х.: ФОП Бровін О.В., 2018. 284 с.
- 3 Дадашев Б. А. Регіональна економіка: навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2017. 202 с.
- 4 Кириченко С.О. Регіональна економіка (регіональна економіка, екологія): методичні вказівки до практичних занять та самостійної роботи для студентів 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальності 051 «Економіка», галузь знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальність 075 «Маркетинг». К.: НТУУ "КПІ ім. Ігоря Сікорського", 2017. 156с.
- 5 Олійник Т. Г. Регіональна економіка: курс лекцій. Миколаїв : МНАУ, 2017. 119 с.
- 6 Заблоцький Б. Ф. Регіональна економіка. К.: ЛіраК, 2017. 548 с.
- 7 Регіональна економіка : методичні рекомендації для студентів денної та заочної форми навчання, що навчаються за спеціальністю 051. Харьков: Вид-во НУА, 2019. 28 с.
- 8 Azis Iwan Jaya. Regional Economics: Fundamental Concepts, Policies, And Institutions. World Scientific, 2019. 184 p.
- 9 Hardback. Regional Economic Advantage. The International Library of Critical Writings in Economics series. Publication Date: 2019 ISBN: 978 1 78643 767 9 Extent: 960 pp.

6.1.2 Методичне забезпечення

- 1 Електронний курс з дисципліни «Регіональна економіка», розміщений за посиланням: <https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=686>
- 2 Бричко А.М. Методичні вказівки для проведення практичних занять та самостійної роботи студентів з навчальної дисципліни “Регіональна економіка” для студентів спеціальності 071 «Облік і оподаткування», 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», 051 «Економіка», 075 «Маркетинг», 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», 281 «Публічне управління та адміністрування», 073 «Менеджмент». Суми, СНАУ. 2020 р. 62 с. (Протокол № 5 від 26.03.20)
- 3 Бричко А.М. Регіональна економіка: конспект лекцій для бакалаврів спеціальності 071 «Облік і оподаткування», 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», 051 «Економіка», 075 «Маркетинг», 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», 281 «Публічне управління та адміністрування», 073 «Менеджмент» вищих навчальних закладів освіти III – IV рівнів акредитації денної і заочної форми навчання. Суми, Сумський національний аграрний університет, 2020. 170 с. (Протокол № 5 від 26.03.20)
- 4 Руденко Л.І. Регіональна економіка. Методичні рекомендації щодо підготовки до семінарського заняття та самостійної роботи за темою: «Економічне районування та територіальна організація господарства». Суми. 2013. - 33 с.
- 5 Руденко Л.І. Методичні рекомендації щодо виконання контрольних робіт з навчальної дисципліни “Регіональна економіка” для студентів економічних спеціальностей/ Руденко Л.І – Суми. - 2010. – 42 с.

6.1.3 Інші джерела

- 1 Завадських Г. М. Регіональна економіка: навч. посіб. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2015. 555 с.

- 2 Мартусенко І. В. Регіональна економіка: підруч. для студентів ВНЗ. Терноп. нац. екон. ун-т, Вінниц. навч.-наук. інт економіки. Тернопіль: Крок, 2015. 626 с.
- 3 Латинін М.А. Державна економічна політика регіонального розвитку: навчальний посібник. Х.: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2016. 420 с.
- 4 Закон України Про охорону навколишнього природного середовища // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1991, N 41, ст.546.
- 5 Економіка природокористування навч. посіб. для студ. екол. спец. / С. В. Мельник. О. : Наука і техніка, 2014. 223 с.
- 6 Економіка природокористування: навч.-метод. посіб. для студ. екон. ф-ту за спец. 7.050201 «менеджмент організацій» О. В. Садченко; Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова. О.: Астропринт, 2014. 184 с.
- 7 Jonathan M. Harris. Environmental and natural resource economics: a contemporary approach. -Houghton Mifflin: Північно-західний університет (Еванстон, Іллінойс), 2015 . 503 с.
- 8 Ross McKittrick. Economic Analysis of Environmental Policy . - University of Toronto Press, 2015. 257 с.
- 9 <http://www.rvps.kiev.ua>
- 10 <http://www.sedu.com.ua/noviy-vipusk/>
- 11 <http://pidruchniki.ws/rps/>
- 12 <http://dspace.nbuv.gov.ua/handle/123456789/250> (Економіка України)
- 13 <http://polka-knig.com.ua/book.php?book=1> / Економіка аграрних підприємств - Андрійчук В.Г.
- 14 <http://polka-knig.com.ua/book.php?book=4> /Економічна енциклопедія/
- 15 Міністерство екології та природних ресурсів України// [електронний ресурс]. - Точка доступу: <https://menr.gov.ua>
- 16 Доповідь про стан навколишнього природного середовища у Сумській області / Державне управління охорони навколишнього природного середовища в Сумській області // [електронний ресурс]. - Точка доступу: <http://eco.sumy.ua/environment.html>
- 17 Sustainable agriculture // [електронний ресурс]. - Точка доступу: <http://www.oecd.org/tad/sustainable-agriculture>
- 18 Департамент екології та охорони природних ресурсів Сумської ОДА// [електронний ресурс]. - Точка доступу: www.pek.sm.gov.ua/
- 19 Бричко А.М. Управління розвитком регіону як частини регіональної економічної системи *Діагностика функціонування регіональної економічної системи: монографія.* / за наук. ред. Данька Ю.І., Медвідь В.Ю., Ковальнової О.М. – Суми, «Університетська книга», 2020. – С. 33-42 (0,5 д.а.).
- 20 S. Lukash, O.Pizniak, A.Brychko, N.Maslak, O.Maslak. Management of labour migration and its impact on rural sustainable development: the case of Ukraine. (Управління трудовою міграцією та її вплив на сталий розвиток села: випадок України) *36th IBIMA International Conference, Granada (4-5 November 2020)*, p.11514-11523. **ISBN: 978-0-9998551-5-7.** <https://ibima.org/accepted-paper/management-of-labour-migration-and-its-impact-on-rural-sustainable-development-the-case-of-ukraine/> (WoS ISBN: 978-0-9998551-5-7)
- 21 Brychko, A., & Lukash, S. (2021). State support and regulation of farming in Sumy region. *Public Administration and Regional Development*, (12), 376-407. <https://doi.org/10.34132/pard2021.12.04> (Бричко А.М., Лукаш С.М. Державна підтримка і регулювання фермерства Сумської області. «Публічне управління та регіональний розвиток» №12, 2021) URL: <https://pard.mk.ua/index.php/journal/article/view/248>
- 22 Maslak N., Brychko A., Maslak O., Lukash S. State Policy and Financial Support of Ukrainian Agrarian Economy Development (Державна політика та фінансова підтримка розвитку аграрної економіки України). *Public Policy and Administration*. Vol 20, № 2 (2021). P. 189-204. DOI: <https://doi.org/10.13165/VPA-21-20-2-04>. URL: <https://ojs.mruni.eu/ojs/public-policy-and-administration/article/view/5380> (**Scopus**)

23 Zhu L., Brychko A. Analysis of development trend in international agri-food markets
// *International scientific journal "Internauka". Series: "Economic Sciences"*. - 2023.
№10. <https://doi.org/10.25313/2520-2294-2023-10-9298>

6.2 Програмне забезпечення

1 Електронний репозиторій Сумського НАУ // [електронний ресурс]. - Точка доступу: <http://repo.sau.sumy.ua/>

2 Програмне забезпечення Google Cloud & Docs – для надання методичних матеріалів, комунікації зі студентами (розміщення виконаних завдань).

3 Програмне забезпечення системи дистанційного навчання Moodle 3.11 – для організації дистанційного навчання студентів (доступ до навчально-методичних матеріалів, комунікації з викладачем, здійснення різних видів оцінювання).

4 Програмне забезпечення Zoom Video Communications, Inc. v. 5.6.1 – для організації навчання через відео-зв'язок (за необхідності).

Рецензія на робочу програму (силабус)

Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента гарантом або членом проектної групи	Так	Ні	Коментар
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають НРК	+		
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають передбаченим ПРН (для обов'язкових ОК)			
Результати навчання за освітнім компонентом дають можливість виміряти та оцінити рівень їх досягнення	+		

Член проектної групи ОП «Фінанси, банківська справа та страхування» _____

(назва)

Лариса Рибіна
(ПІБ)

(підпис)

Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента викладачем відповідної кафедри	Так	Ні	Коментар
Загальна інформація про освітній компонент є достатньою	+		
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають НРК	+		
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) дають можливість виміряти та оцінити рівень їх досягнення	+		
Результати навчання (ДРН) стосуються компетентностей студентів, а не змісту дисципліни (містять знання, уміння, навички, а не теми навчальної програми дисципліни)	+		
Зміст ОК сформовано відповідно до структурно-логічної схеми	+		
Навчальна активність (методи викладання та навчання) дає змогу студентам досягти очікуваних результатів навчання (ДРН)	+		
Освітній компонент передбачає навчання через дослідження, що є доцільним та достатнім для відповідного рівня вищої освіти	+		
Стратегія оцінювання в межах освітнього компонента відповідає політиці Університету/факультету	+		
Передбачені методи оцінювання дозволяють оцінити ступінь досягнення результатів навчання за освітнім компонентом	+		
Навантаження студентів є адекватним обсягу освітнього компонента	+		
Рекомендовані навчальні ресурси є достатніми для досягнення результатів навчання (ДРН)	+		
Література є актуальною	+		
Перелік навчальних ресурсів містить необхідні для досягнення ДРН програмні продукти	+		

Викладач кафедри публічного управління та адміністрування _____

Тетяна ХАРЧЕНКО

Тетяна ХАРЧЕНКО